

BAHAGIAN SATU

kekeliruan

ejaan

Berikut disenaraikan beberapa kekeliruan ejaan yang sering timbul di kalangan pengguna bahasa Melayu:

KEKELIRUAN
EJAAN

PEJELASAN

1

agung dan agong

Dalam bahasa Melayu, mengikut hukum keselarasan vokal, vokal 'a' akan berpasangan dengan vokal 'u' (*a-u*). Oleh itu, kata ini sepatutnya dieja 'agung', contohnya **mesyuarat agung, seniman agung, pemimpin agung** dan **perhimpunan agung**, tetapi ada kekecualian hanya untuk **Yang di-Pertuan Agong** yang menggunakan vokal 'o' untuk kata **agong**

2

perabot dan laporan,
atau
perabot dan lapuran

Ejaan yang tepat ialah **perabot** dan **laporan**, kerana kata tersebut ialah kata pinjaman daripada bahasa Indonesia. Oleh sebab itu, ejaannya tidak mengikut keselarasan vokal bahasa Melayu, iaitu '*a-u*'.

3

pamir atau pamer

Ejaan yang tepat ialah **pamer** kerana kata tersebut ialah pinjaman daripada bahasa Indonesia.

4

istirehat atau istirahat

Ejaan yang tepat ialah **istirahat**. Kata tersebut ialah kata serapan daripada bahasa Arab. **Istirahat** – rehat. Waktu **istirahat** ialah pukul 1.00 tengah hari.

5

Ramadhan atau
Ramadan

Ejaan yang tepat ialah **Ramadan**, iaitu kata yang berasal daripada bahasa Arab.

Ramadan – Bulan kesembilan dalam tahun Hijrah, bulan puasa.

6

dailog atau dialog

Ejaan yang tepat ialah **dialog**, iaitu kata serapan daripada bahasa Inggeris (**dialogue**). Cara penyebutannya adalah dengan mengikut bunyi huruf bahasa Melayu.

7

dairi dan diari

Kata **diari** ialah serapan daripada bahasa Inggeris (**diary**). Apabila diserap ke dalam bahasa Melayu, huruf akhir ‘y’ ditukar menjadi ‘i’. Bunyi sebutan perkataan tersebut juga mengikut bunyi huruf bahasa Melayu.

8

sessi atau sesi,
dan missi atau misi

Sesi dan **misi** ialah ejaan yang tepat dalam bahasa Melayu kerana tergolong dalam kata serapan daripada bahasa Inggeris, iaitu **session** dan **mission**. Apabila diserap ke dalam bahasa Melayu, satu ‘s’ digugurkan dan suku kata akhir ‘sion’ diubah menjadi ‘si’ bagi kedua-dua kata tersebut.

9

bumiputera atau
bumiputra

Kata yang tepat untuk makna **peribumi** atau **anak negeri** ialah **bumiputera**. Kata **bumiputra** pada kata nama **Bak Bumiputra Commerce** ialah contoh penggunaan ejaan yang salah. Walau bagaimanapun, ejaan nama bank tersebut tidak boleh diubah kerana telah berdaftar secara sah.

10

bandarraya atau
bandar raya

Dalam bahasa Melayu, kata **bandar** dan **raya** boleh berdiri sendiri dan masing-masing mempunyai makna. Jadi, ejaan yang tepat ialah **bandar raya**.

Bandar raya – Bandar yang besar lagi penting, yang biasanya mempunyai penduduk seramai sejuta orang atau lebih.

Kata nama **Dewan Bandaraya Kuala Lumpur** ialah contoh penggunaan ejaan yang salah tetapi telah terdaftar secara sah. Kesalahan sebegini seharusnya dihindarkan kerana akan menimbulkan kekeliruan pada pengguna bahasa.

11

tengah hari, juruukur,
atau juru ukur

Kata **juru** bermakna **orang yang mempunyai keahlian dalam sesuatu perkara atau ahli**. Oleh sebab kata **juru** tidak boleh berdiri sendiri, kata tersebut **dieja bercantum** dengan kata yang mengikutinya. Jadi ejaan yang tepat ialah **juruukur**. Contoh-contoh lain, **jurumasak**, **jurusolek**, **juruaudit** dan **juruelektrik**.

12

tengah hari atau
tengah hari

Kata tersebut berasal daripada dua kata, iaitu **tengah** dan **hari**. Jadi, ejaan yang tepat ialah **tengah hari** kerana kedua-dua kata tersebut boleh berdiri sendiri. Contoh-contoh lain, **tengah malam**, **tengah hujan**, dan **tengah padang**.

13

memastikan atau
mempastikan

Dalam bahasa Melayu, kata dasar tertentu yang diawali dengan huruf **k**, **p**, **t**, dan **s**, akan berubah apabila mendapat apitan **meN-...-kan** kecuali untuk kata pinjaman. Jadi, kata dasar **pasti**, akan menerbitkan kata **memastikan**. Contoh-contoh lain, **mengurniakan**, **memeningkan**, **menunjukkan** dan **menyembunyikan**.

14

mengagumkan
atau mengagumkan

Kata tersebut berasal daripada kata dasar **kagum** dan menerima apitan **meN-...-kan**. Dalam bahasa Melayu, kata dasar yang diawali dengan huruf 'k', akan berubah apabila menerima apitan **meN-...-kan**. Jadi, ejaan yang tepat ialah **mengagumkan**. Contoh-contoh lain, **mengayakan**, **mengemaskan** dan **mengendalikan**.

15

perlantikan atau
pelantikan

Kata yang menerangkan "perihal melantik" ialah **pelantikan**. Dalam bahasa Melayu, kata-kata yang berimbuhan **meN-...-kan**, akan berpasangan dengan kata berimbuhan **peN-...-an**. Contoh-contoh lain, **peletakan** (**meletakkan**), **pelucutan** (**melucutkan**), dan **penerbitan** (**menerbitkan**).

Kata yang menerima imbuhan **ber-pula**, akan berpasangan dengan kata berimbuhan **peR-...-an**. Contohnya, **permainan** (**bermain**), **perlepasan** (**berlepas**), dan **permasalahan** (**bermasalah**).

BAHAGIAN DUA

kekeliruan kata dan makna

Dalam bahasa Melayu, setiap kata ada maknanya yang tersendiri. Pemahaman makna untuk setiap kata sangat penting supaya ayat-ayat yang dibentuk dapat difahami oleh pembaca dan pembaca dapat menerima sepenuhnya maklumat yang disampaikan. Berikut disenaraikan perkataan yang sering menimbulkan kekeliruan kepada pengguna bahasa Melayu:

PERKATAAN

bahasa rasmi dan
bahasa kebangsaan

hemat dan hemah

PENJELASAN MAKNA

Bahasa rasmi – Bahasa yang digunakan dalam urusan rasmi kerajaan dan pentadbiran negara.

Bahasa kebangsaan – Bahasa yang utama bagi sesebuah negara yang berdaulat.

- Bagi negara Malaysia, **bahasa rasmi** dan **bahasa kebangsaan** ialah bahasa Melayu (bahasa Melayu baku).

Hemat – 1. Cermat 2. Tidak boros 3. Pemerhatian atau pengamatan.

1. Orang yang **hemat**, tidak akan mudah terpengaruh dengan kempen jualan murah.
2. Menurut **hemat** saya, tahun ini kita akan mendapat bonus.

	<p>Hemah – Budi pekerti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Setiap pekerja seharusnya menjaga hemah diri masing-masing.
wacana dan wahana	<p>Wacana – 1. Keseluruhan tutur kata yang merupakan suatu kesatuan, ucapan pertuturan atau percakapan. 2. Kesatuan fikiran yang utuh sama ada dalam bentuk lisan atau tulisan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hari ini, kita dapat menyaksikan betapa sukarnya untuk mengumpulkan khalayak bagi tujuan memeriahkan dan menjayakan wacana ilmu. • Kita merindui dunia kritikan sastera yang dibajai oleh pengetahuan tentang teori dan wacana sastera yang mendalam, dan pembacaan karya sastera yang banyak. <p>Wahana – Saluran atau perantaraan yang memungkinkan sesuatu dilakukan, disampaikan oleh dicapai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Media massa menjadi wahana penting dalam menyampaikan maklumat dan berita penting. • Lukisan kartun sering digunakan orang sebagai wahana propaganda.
ramai dan banyak	<p>Ramai - Menunjukkan bilangan (banyak) yang khusus untuk manusia.</p> <p>Banyak – Boleh digunakan untuk menyatakan bilangan untuk manusia atau bukan manusia (binatang, tumbuh-tumbuhan dll.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Banyak orang yang masih tidak tahu menggunakan perkhidmatan itu. • Masih banyak soalan yang belum dijawab oleh Faridah.

rasmi dan resmi	<p>Rasmi – Membawa maksud disahkan oleh kerajaan atau yang berkuasa, yang diisyiharkan (ditentukan, disahkan) oleh kerajaan atau jabatan dll.), formal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pakaian rasmi untuk ke pejabat bagi wanita ialah baju kurung atau kebaya. <p>Resmi – Bermakna sifat semula jadi atau sifat khas (benda, perangai, atau tabiat), dan disebut juga sebagai resam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kita seharusnya mengikut resmi padi, semakin berisi, semakin tunduk.
sahsiah	<p>Kata sahsiah ialah serapan daripada bahasa Arab yang bermakna keperibadian atau peribadi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kita hendaklah memiliki sahsiah diri yang terpuji.
jati diri	<p>Jati (sejati) - Bermakna asli, tulen, yang sebenarnya, tidak bercampur; identiti.</p> <p>Jati diri – Identiti diri atau keperibadian diri yang sebenarnya atau asli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kita seharusnya menapis kemasukan budaya asing untuk memelihara jati diri bangsa Malaysia.
memantau	<p>Kata memantau diterbitkan daripada kata dasar pantau yang bermakna menengok, melihat, menjenguk. Kata tersebut merupakan padanan daripada bahasa Inggeris, monitoring.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pihak polis sedang memantau kegiatan penjual mercun dari semasa ke semasa.

anjakan paradigma

Anjakan – Hasil menganjak, peralihan.

Paradigma – Merujuk kepada makna lingkungan atau batasan pemikiran (seseorang atau sesuatu organisasi) pada sesuatu masa yang dipengaruhi oleh pengalaman, pengetahuan, kemahiran dan kesedaran yang ada.

Anjakan Paradigma – Peralihan paradigma (pemikiran/pengetahuan/kemahiran) daripada satu lingkungan atau batasan kepada sesuatu yang baru (biasanya kepada yang lebih baik).

- Setiap orang seharusnya melakukan **anjakan paradigma** untuk meningkatkan kualiti diri.

BAHAGIAN TIGA

beberapa masalah penggunaan kata dalam ayat

Penggunaan perkataan yang tidak tepat dalam ayat boleh menyebabkan terjadinya perubahan makna. Ketepatan pemilihan kata-kata adalah penting supaya maklumat yang disampaikan tepat. Berikut disenaraikan ayat-ayat yang sering digunakan oleh pengguna bahasa Melayu:

SALAH	BETUL
Ada berbagai barang di kedai itu.	Ada berbagai-bagai barang di kedai itu. Ada pelbagai barang di kedai itu.
Ada pelbagai barang-barang di kedai itu.	Ada pelbagai barang di kedai itu.
Ali dihadiahkan sebuah buku harian.	Ali dihadiahahi sebuah buku harian. Sebuah buku harian dihadiahkan kepada Ali.
Saya menghadiahkan Salim sebuah basikal.	Saya menghadiahi Salim sebuah basikal. Saya menghadiahkan sebuah basikal kepada Salim.
Emak menghadiahhi baju kepada adik.	Emak menghadiahkan baju kepada adik.

Buku itu dihadiah kepada Ali.	Buku itu dihadiahkan kepada Ali.
Dia merindukan anaknya.	Dia merindui anaknya.
Ibu meniduri adik.	Ibu menidurkan adik.
Hakim menjatuhkan pembunuhan itu hukuman gantung.	Hakim menjatuhi pembunuhan itu hukuman gantung.
Hakim telah menjatuhi hukuman gantung kepada pembunuhan itu.	Pembunuhan itu dijatuhi hukuman gantung.
Bangunan itu adalah Daya Bumi.	Bangunan itu ialah Daya Bumi.
Perkara itu ialah benar.	Perkara itu adalah benar.
Bola itu ditendang oleh saya.	Bola itu saya tendang .
Bola itu Ali tendang .	Bola itu ditendang oleh Ali.
Di masa cuti sekolah, banyak orang yang balik ke kampung.	Pada masa cuti sekolah, banyak orang yang balik ke kampung.
Dia menceburkan diri di bidang perniagaan.	Dia menceburkan diri dalam bidang perniagaan.
Dalam bilik itu ada banyak nyamuk.	Di dalam bilik itu ada banyak nyamuk.
Di atas perhatian daripada pihak tuan, saya mengucapkan terima kasih.	Atas perhatian daripada pihak tuan, saya mengucapkan terima kasih.
Bersama surat ini, saya lampirkan borang kaji selidik.	Bersama-sama surat ini, saya lampirkan borang kaji selidik.
Saya tidak menyebelahi kedua belah pihak yang bermusuhan itu.	Saya tidak menyebelahi kedua-dua belah pihak yang bermusuhan itu.